

Obsah

Seznam autorů	5
Seznam použitých zkratek	21
KAPITOLA I. Pojem, povaha, předmět, systém a prameny obchodního práva	27
§ 1 Pojem, povaha, koncepce a předmět obchodního práva	27
§ 2 Systém obchodního práva	39
§ 3 Prameny českého obchodního práva	40
§ 4 Prameny obchodního práva EU	50
§ 5 Obchodní právo jako vědecká a pedagogická disciplína	52
KAPITOLA II. Podnikatel	54
§ 1 Pojem a postavení podnikatele	54
A. Vymezení pojmu obchodník (kupec) a podnikatel	54
B. Podnikatel podle občanského zákoníku	58
§ 2 Jméno podnikatele	65
A. Obecně ke jménu podnikatele	65
B. Zásady českého firemního práva a pravidla tvorby firmy	68
C. Nabytí firmy od právního předchůdce	72
D. Ochrana jména podnikatele	73
§ 3 Sídlo podnikatele	75
§ 4 Právní jednání podnikatele a jeho zastoupení	78
A. Pojem právního jednání podnikatele a způsoby, jakými podnikatel může jednat	78

OBSAH

B. Obecná úprava svéprávnosti a zastoupení v občanském zákoníku	81
C. Jednání podnikatele a jeho zastoupení	88
D. Zastoupení právnických osob	91
E. Prokura	102
KAPITOLA III. Majetkoprávní postavení podnikatele	107
§ 1 Obchodní závod – pojem a povaha	107
§ 2 Vnitřní členění obchodního závodu	112
§ 3 Rodinný závod	117
§ 4 Koncernový závod	119
§ 5 Podnik ve smyslu evropského práva	120
KAPITOLA IV. Veřejnoprávní rámec podnikání	123
§ 1 Podmínky podnikání	123
A. Podmínky podnikání obecně	123
B. Živnostenské podnikání	131
C. Neživnostenské podnikání	141
§ 2 Podnikání zahraničních osob	144
A. Pojem zahraniční osoba	144
B. Podnikání podle živnostenského zákona	145
C. Podnikání podle zákona o advokacii	149
D. Poskytování služeb	149
E. Další způsoby podílení se na podnikání	150
§ 3 Obchodní a živnostenský rejstřík	155
A. Obchodní rejstřík	155
B. Živnostenský rejstřík	166
§ 4 Účetnictví podnikatele	167
A. Podstata účetnictví podnikatelů, jeho stručný historický vývoj a prameny účetního práva	167
B. Povinnost podnikatelů vést účetnictví	173
C. Rozsah vedení účetnictví	177
D. Účetní zásady, oceňování a inventarizace	181
E. Účetní závěrky a výroční zprávy	186
F. Povinný audit účetní závěrky a ověření výroční zprávy ..	194

KAPITOLA V. Práva k nehmotným statkům při podnikání	200
§ 1 Pojem, systém, právní úprava a zásady práv k nehmotným statkům	200
I. Pojem nehmotných statků a práv k nim	200
II. Systém práva duševního vlastnictví	201
III. Nehmotné statky a věci	204
IV. Zásady práva duševního vlastnictví	205
§ 2 Obchodní tajemství a know-how	207
I. Obchodní tajemství – pojem a úprava v právu ČR	207
II. Ochrana obchodního tajemství v soukromém právu ČR	209
III. Obchodní tajemství a know-how	211
IV. Návrh směrnice EU o ochraně know-how a obchodního tajemství	212
V. Obchodní tajemství a know-how ve smlouvách	213
VI. Veřejnoprávní ochrana obchodního tajemství	215
VII. Jiné typy utajovaných údajů	215
§ 3 Práva průmyslového vlastnictví	216
A. Prameny právní úpravy	216
B. Výsledky tvůrčí duševní činnosti	218
I. Vynález	218
II. Užitný vzor	228
III. Průmyslový vzor	229
IV. Topografie polovodičového výrobnku	231
V. Odrůda rostlin	232
VI. Zlepšovací návrh	234
C. Ochranná označení	234
I. Ochranná známka	234
II. Označení původu a zeměpisné označení	241
III. Obchodní firma	243
D. Soukromoprávní nástroje vymáhání práv průmyslového vlastnictví	244
§ 4 Licenční smlouva v oblasti průmyslového vlastnictví	245

OBSAH

KAPITOLA VI. Právo proti omezování hospodářské soutěže	249
§ 1 Předmět práva proti omezování hospodářské soutěže ..	249
§ 2 Vývoj právní úpravy	251
§ 3 Platná právní úprava	255
A. Právo EU	255
I. Právní úprava	255
II. Zakázané dohody a jednání ve shodě	257
III. Zneužití dominantního postavení	267
IV. Kontrola koncentrací	269
B. České právo	272
I. Právní úprava	272
II. Zakázané dohody a jednání ve shodě	273
III. Zneužití dominantního postavení	274
IV. Spojování soutěžitelů	276
KAPITOLA VII. Nekalá soutěž	281
§ 1 Předmět a povaha práva nekalé soutěže	281
§ 2 Vývoj právní úpravy	283
A. Počátky moderního práva nekalé soutěže	283
B. Období první Československé republiky	286
C. Období komunistické totality	287
D. Vývoj od roku 1990 do roku 2012	289
§ 3 Platná právní úprava nekalé soutěže	291
A. Systém právní úpravy a generální klauzule	291
B. Zvláštní skutkové podstaty	295
C. Právní ochrana proti nekalé soutěži	310
KAPITOLA VIII. Cenné papíry a zaknihované cenné papíry	313
§ 1 Prameny právní úpravy	313
§ 2 Pojem cenného papíru	315
§ 3 Vydání cenného papíru	320
§ 4 Funkce cenných papírů	322
§ 5 Forma a převod cenného papíru	325

§ 6 Třídění a druhy cenných papírů	331
§ 7 Zaknihované a imobilizované cenné papíry	334
§ 8 Vedení evidence zaknihovaných a imobilizovaných cenných papírů	340
§ 9 Směnka	346
 KAPITOLA IX. Úpadek podnikatele	359
§ 1 Insolvenční řízení, jeho povaha, procesní subjekty a účastníci řízení	359
A. Charakteristika insolvenčního řízení	359
B. Procesní subjekty a účastníci insolvenčního řízení	360
§ 2 Pojem úpadek	361
A. Zákonné vymezení pojmu úpadek, platební neschopnost, předlužení	361
B. Hrozící úpadek	362
§ 3 Způsoby řešení úpadku	363
A. Likvidační a sanační způsob	363
B. Likvidační způsob řešení úpadku, konkursní řízení	363
C. Sanační způsoby řešení úpadku, reorganizace a oddlužení	365
§ 4 Zahájení insolvenčního řízení, insolvenční návrh, rozhodnutí o návrhu	369
A. Insolvenční návrh	369
B. Účinky zahájení insolvenčního řízení	370
C. Věřitelský a dlužnický insolvenční návrh	371
D. Rozhodnutí soudu o insolvenčním návrhu	372
§ 5 Průběh insolvenčního řízení	373
A. Rozhodnutí o úpadku	373
B. Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku	374
§ 6 Druhy věřitelů v insolvenčním řízení	374
A. Kritéria dělení insolvenčních věřitelů	374
B. Zajištění věřitelé	375
C. Věřitelé za majetkovou podstatou a věřitelé pohledávek jim na roveň postavených	375
D. Přihlašování věřitelé a věřitelé, kteří se nepřihlašují	376
E. Pohledávky z insolvenčního řízení vyloučené	377
F. Vykonatelné a nevykonatelné pohledávky	377

§ 7 Přezkoumání pohledávek věřitelů	377
A. Sestavení seznamu pohledávek správcem	377
B. Přezkumné jednání soudu	378
C. Vymáhání pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek jím na roveň postavených	379
§ 8 Majetková podstata	380
A. Zákonné vymezení majetkové podstaty	380
B. Zjišťování majetkové podstaty	381
C. Nakládání s majetkovou podstatou a správa majetkové podstaty	382
D. Majetek třetích osob jako součást majetkové podstaty ..	382
E. Zpeněžení majetkové podstaty	383
F. Konečná zpráva a rozvrh pohledávek	385
§ 9 Insolvenční řízení v právu obchodních korporací	386
A. Dopady insolvenčního řízení	386
B. Vliv na postavení společníků	387
C. Vliv na vznik zvláštních omezení	389
D. Vliv na postavení členů orgánů obchodních korporací ..	390
E. Vliv na fungování a další existenci obchodní korporace	393
KAPITOLA X. Závazky s účastí podnikatele	395
§ 1 Specifika postavení podnikatele v závazkových vztazích	395
A. Obecně k postavení podnikatele v závazkových vztazích	395
B. Obchodní zvyklosti – nástroj usnadnění obchodního styku	397
C. Zpřísnění požadavků kladených na podnikatele	398
D. Nabýtí vlastnického práva od neoprávněného v obchodním styku	400
§ 2 Povinnosti podnikatele vůči spotřebiteli	401
A. Vztah podnikatele a spotřebitele	401
B. Prameny právní úpravy	402
C. Základní pojmosloví	405
I. Spotřebitelská smlouva	405
II. Podnikatel	405

III. Spotřebitel	407
IV. Smlouva uzavíraná distančním způsobem (distanční smlouva)	408
V. Smlouva uzavíraná mimo obchodní prostory (tzv. podomní prodej)	409
D. Komunikace podnikatele se spotřebitelem	410
I. Povinnost jasné a srozumitelné komunikace	410
II. Předsmluvní informační povinnost	411
III. Závaznost předsmluvních informací	412
E. Dodání neobjednaného plnění	413
F. Zákaz nepřiměřených ujednání	414
G. Právo spotřebitele odstoupit od smlouvy bez udání důvodu	416
I. Podmínky odstoupení	416
II. Účinky odstoupení	417
H. Některé sektorové úpravy	419
I. Poskytování finančních služeb	419
II. Poskytování dočasného užívání ubytovacího zařízení a jiné rekreační služby (timesharing)	419
III. Poskytování spotřebitelských úvěrů	421
CH. Mimosoudní řešení sporů	423
§ 3 Ochrana podnikatele jako slabší strany	424
§ 4 Zvláštní a typické způsoby uzavírání smluv podnikatelem	431
A. Právní úprava kontraktačního procesu	431
B. Předsmluvní stadium	432
C. Nabídka	434
D. Přijetí nabídky (akceptace)	435
E. Obsah smlouvy	436
F. Forma smlouvy	439
G. Smlouvy uzavírané adhezním způsobem	440
H. Veřejná soutěž o nejvhodnější nabídku	442
CH. Veřejná nabídka	444
I. Dražba	446
§ 5 Veřejné zakázky a jejich zadávání	446
A. Právní úprava a její funkce	446
B. Základní zásady zadávání veřejných zakázek	447
C. Prameny právní úpravy	448

D. Smluvní strany ve veřejných zakázkách	449
E. Povinnost zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení ..	452
F. Druhy veřejných zakázek	453
G. Druhy zadávacích řízení	455
H. Podmínky účasti v zadávacím řízení	459
CH. Průběh zadávacího řízení a hodnocení nabídek	461
I. Výběr dodavatele a uzavření smlouvy	462
J. Zadávání koncesí	463
K. Obrana proti postupu zadavatele a dozor nad zadáváním veřejných zakázek	463
§ 6 Typické zajišťovací instituty v podnikání	466
A. Obecně k zajištění a utvrzení dluhu ve vztazích podnikatele	466
B. Finanční záruka	471
C. Zástavní právo k podílu v obchodní korporaci	472
D. Zástavní právo k cennému papíru, zaknihovanému cennému papíru a účtu vlastníka zaknihovaných cenných papírů	475
E. Finanční zajištění	476
§ 7 Kupní smlouva	478
A. Obecná ustanovení	478
B. Koupě movité věci	479
C. Koupě nemovité věci	485
D. Vedlejší ujednání při kupní smlouvě	486
§ 8 Dispozice s obchodním závodem	488
A. Závod jako předmět dispozic	488
B. Koupě závodu	488
C. Pacht závodu	497
D. Zastavení závodu	501
§ 9 Smlouva o dílo	503
A. Obecná úprava	503
B. Stavba jako předmět díla	513
C. Dílo s nehmotným výsledkem	516
D. Práva k výsledku chráněnému právem duševního vlastnictví	516
§ 10 Nájem v podnikání	517
A. K nájmu obecně	517
B. Nájem prostoru sloužícího podnikání	520

C.	Podnikatelský pronájem včí movitých	528
§ 11 Leasing		531
A.	Pojem a obsah	531
B.	Finanční leasing	532
C.	Operativní leasing	534
D.	Další varianty leasingu	535
§ 12 Smlouvy příkazního typu v podnikání		535
A.	Obchodní zastoupení	535
B.	Komise	542
I.	Předmět a účel smlouvy	542
II.	Povinnosti komisionáře	544
III.	Právo komisionáře na odměnu a náhradu nákladů ..	545
IV.	Obstarání záležitosti	545
C.	Zasílatelství	548
I.	Předmět a účel smlouvy	548
II.	Obstarání přepravy	550
III.	Odměna a další práva zasílatele	551
§ 13 Franšíza		553
A.	Předmět a účel smlouvy	553
B.	Povinnosti smluvních stran	555
C.	Franšíza jako kartel	558
§ 14 Smlouva o kontrolní činnosti		559
§ 15 Smlouva o účtu, jednorázovém vkladu, akreditivu, inkasu a úvěru		561
A.	Pojem bankovní smlouvy	561
B.	Smlouva o účtu	563
I.	Podstata a funkce účtu	563
II.	Nakládání s účtem, nakládání s peněžními prostředky na účtu	564
III.	Vedení a úročení účtu	565
IV.	Zánik závazků ze smlouvy o účtu	566
V.	Platební účet	567
VI.	Jiný než platební účet	568
VII.	Vkladní knížka	569
C.	Smlouva o jednorázovém vkladu	571
I.	Podstata a funkce jednorázového vkladu	571
II.	Vkladní list	572
III.	Zánik závazku	573

OBSAH

D.	Akreditiv	573
I.	Podstata a funkce akreditivu	573
II.	Smlouva o otevření akreditivu	574
III.	Dokumentární akreditiv	577
E.	Inkaso	577
I.	Podstata a funkce inkasa	577
II.	Smlouva o inkasu	578
III.	Dokumentární inkaso	580
F.	Úvěr	581
I.	Podstata a funkce úvěru	581
II.	Smlouva o úvěru	582
III.	Zánik závazku	584
§ 16	Smlouvy přepravní	584
A.	Prameny právní úpravy	584
B.	Přeprava osob	587
C.	Přeprava věcí	589
D.	Provoz dopravního prostředku	595
§ 17	Pojistná smlouva	597
A.	Pojem a význam pojistné smlouvy	597
B.	Smluvní strany	599
C.	Vznik pojištění	599
D.	Práva a povinnosti z pojištění	600
E.	Druhy pojištění	602
F.	Zánik pojištění	605
§ 18	Smlouva o společnosti	607
A.	Pojem a význam společnosti	607
B.	Společnost jako smlouva: práva a povinnosti společníků	610
C.	Společnost jako organizace: správa společnosti, jednání vůči třetím osobám, majetek a dluhy	613
D.	Vznik a zánik společnosti, změna společníků	615
§ 19	Smlouva o tiché společnosti	616
A.	Obsah, forma, povaha a funkce	616
B.	Smluvní strany	619
C.	Vklad tichého společníka	621
D.	Povinnosti a práva smluvních stran	622
E.	Zánik tiché společnosti	626

KAPITOLA XI. Odpovědnost podnikatele za škodu a za prodlení	629
§ 1 Povinnost k náhradě škody	629
A. Pojem právní odpovědnosti a odpovědnosti za škodu, klasifikace druhů odpovědnosti	629
B. Vývoj úpravy odpovědnosti za škodu u nás	633
C. Systém právní úpravy odpovědnosti za škodu	635
D. Deliktní způsobilost	637
E. Promlčení	639
F. Prevence a některá další společná ustanovení o náhradě škody	641
G. Obecná ustanovení	644
H. Předsmluvní odpovědnost	647
CH. Předpoklady vzniku odpovědnosti	649
I. Obecné skutkové podstaty v občanském zákoníku	655
J. Rozsah a způsob náhrady	661
K. Zvláštní úpravy povinnosti k náhradě škody	666
I. Úvodem	666
II. Škoda z provozní činnosti a škoda způsobená provozem zvlášť nebezpečným	668
III. Škoda z provozu dopravních prostředků	672
IV. Škoda způsobená zvířetem, věcí, na převzaté věci, na odložené nebo vnesené věci	674
V. Škoda způsobená vadou výrobku	679
VI. Škoda způsobená nekalou soutěží a omezováním hospodářské soutěže	684
§ 2 Prodlení	689
KAPITOLA XII. Administrativní a trestní odpovědnost podnikatele	695
§ 1 Administrativní odpovědnost podnikatele	695
§ 2 Trestní odpovědnost podnikatele	701
A. Trestní odpovědnost podnikatelů	701
B. Trestní odpovědnost právnických osob	707
Seznam použité literatury	712
Rejstřík	728